

Nota van Wijzigingen Koers op Zuid 2040

November 2023

Voorstellen voor aanpassingen concept Koers op Zuid 2040 (versie juni 2023), naar aanleiding van

- Binnengekomen Reacties en adviezen wijkraden en professionele partijen (zie Nota van Beantwoording)
- Ambtswege (voortschrijdend inzicht)
- Redactioneel (punten en komma's weggelaten)

Pagina-nr.	Was	Moet worden	Op basis van reactie
7	Schema: Uitvoeringsstrategie omgevingsvisie	Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie - Stedelijke prioritering	'Van ambtswege' (wordt waarschijnlijk geen product)
7	De groene singel in Bloemhof	De groene singels in Vreewijk	Wijkraad Bloemhof
8	Dit document schetst de koers voor Zuid tot 2040. Het is geen blauwdruk of eindbeeld, maar geeft wel richting. Het is het kader voor nieuwe ontwikkelingen en bindend voor de gemeente. Deze koers zorgt ervoor dat investeringen in gebiedsontwikkelingen en wijken – van publieke en private partijen – op de juiste plek komen.	Dit document is een nieuw ruimtelijk toekomstperspectief voor Zuid; Koers op Zuid 2040. Het is geen blauwdruk of eindbeeld, maar geeft wel richting. Het is het kader voor nieuwe ontwikkelingen en bindend voor de gemeente. De doelen zullen geleidelijk aan worden bereikt, in samenwerking met verschillende partners. We richten ons op 2040, maar de realisatie en het tempo waarin de ambities en doelen uit deze Koers kunnen worden bereikt, zijn onder andere afhankelijk van de beschikbare middelen en te maken keuzes binnen de gemeentelijke begroting.	Wijkraad Tarwewijk BAR EUR Pb NPRZ Van ambtswege (relatie Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie)
8.	We zien dat er resultaten worden geboekt, de woningvoorraad wordt aangepakt en ook op het vlak van scholing zijn er goede ontwikkelingen. [...] De afgelopen periode zijn er goede resultaten behaald in de aanpak van sociaal-maatschappelijke opgaven op Zuid.	We zien dat er resultaten worden geboekt, de woningvoorraad wordt aangepakt en ook op het vlak van scholing zijn er goede ontwikkelingen. De afgelopen periode zijn er goede resultaten behaald in de aanpak van sociaal-maatschappelijke opgaven op Zuid, bijvoorbeeld op het vlak van scholing en wonen.	redactioneel
19	Het is crisis op de woningmarkt en dat is op Zuid ook merkbaar. Hoge prijzen van koop- en huurwoningen en veel te weinig – of zelfs geen – geschikt aanbod. Op Zuid zijn de woningen wel betaalbaarder dan elders in Rotterdam.	Rotterdam (en ook Zuid) groeit, het aantal Rotterdammers blijft toenemen. Demografische ontwikkelingen, zoals de vergrijzing en migratie, zorgen voor een stijging van het aantal eenpersoonshuishoudens en voor een groeiende behoefte aan	'van ambtswege', (Woonvisie)

		woningen. Ondanks dat woningen op Zuid gemiddeld wel betaalbaarder zijn dan elders in Rotterdam, blijft ook op Zuid de betaalbaarheid van woningen van belang.	
19	Daarnaast is ook kwalitatief aanbod nodig voor sociale stijgers.	Daarnaast is ook aanbod nodig voor studenten en kwalitatief aanbod nodig voor sociale stijgers.	Zadkine
21	<ol style="list-style-type: none"> 1. De vraag naar geschikte werklocaties neemt toe en Zuid moet de kans grijpen – veel meer dan nu gebeurt – mee te profiteren van de economische kracht van de stad. 2. Investerings in passende (om)scholing, aantrekkelijke werkomgevingen en werkgelegenheid zijn van levensbelang. Zo maken we een veerkrachtige economie waar ook echt iedereen mee kan doen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De vraag naar geschikte werklocaties neemt toe en Zuid moet de kans grijpen – veel meer dan nu gebeurt – mee te profiteren van de economische kracht van de stad en werk dichtbij houden. 2. Investerings in passende (om)scholing, aantrekkelijke werkomgevingen, bereikbaarheid en werkgelegenheid zijn van levensbelang. Zo maken we een veerkrachtige economie waarin iedereen mee kan doen. 	Provincie Zuid Holland 'van ambtswege' (actieprogramma Bedrijven)
28	Om je te verplaatsen, te ontmoeten, te recreëren, te sporten en te eten.	Om je te verplaatsen, te ontmoeten, te recreëren, te sporten en zorg te ontvangen .	Manifestgroep Maasstad
34	<p>Vertrekpunt is dat de auto blijft, maar door slimmere verkeers-circulatie en wegenstructuur de overlast beperkt</p> <p>- {...} Buslijn tuinsteden</p> <p>We onderzoeken welke wegen als hoofdverbinding blijven functioneren en welke wegen geschikter zijn voor meer verblijfsfunctie en het invoeren van 30 km/u. Het betreft vooral bestaande stadsstraten met veel stedelijke functies. Bij de herinrichting maken we waar nodig meteen ruimte voor waterberging om te voorkomen dat de hoofdwegen met hevige buien onder water komen te staan.</p>	<p>Vertrekpunt is dat de auto blijft, maar door slimmere circulatie en wegenstructuur de verkeersafwikkeling verbetert</p> <p>- Buslijnen tuinsteden</p> <p>We onderzoeken welke wegen als hoofdverbinding blijven functioneren en welke wegen geschikter zijn voor meer verblijfsfunctie en het invoeren van 30 km/u. Het betreft vooral bestaande stadsstraten met veel stedelijke functies. Bij de herinrichting houden we het belang van ov in het oog en maken we de wegen klimaatadaptief om te voorkomen dat de hoofdwegen met hevige buien onder water komen te staan.</p>	Redactioneel RET RET
36	<p>Ruimte voor het energiesysteem</p> <p>Er is meer ruimte nodig voor het energiesysteem: elektriciteit, warmte en koude. Om de groeiende elektriciteitsvraag op te vangen wordt op dit moment gezocht naar een geschikte locatie</p>	<p>Ruimte voor het energiesysteem</p> <p>Alle ontwikkelingen vragen om meer ruimte nodig voor het energiesysteem: elektriciteit, warmte en koude. Om de groeiende elektriciteitsvraag op te vangen wordt op dit moment gezocht naar</p>	Stedin

	<p>voor een onderstation rondom de Rijnhaven. Bij gebiedsontwikkelingen zoeken we integrale oplossingen voor de warmtevraag, die passen bij het stedelijk warmtesysteem. Hierbij houden we rekening met de huidige concessie-afspraken. [--]</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de buitenruimte (of in pandig) vraag het om plek voor warmteoverdrachtstations (WOS) en trafo's (elektriciteitsomzetstations). - Waar op Zuid de straat open moet voor onderhouds- en vervangingswerkzaamheden rollen we direct het warmtenet uit. Of we maken alvast ruimte in de ondergrond als het warmtenet niet direct kan worden aangelegd. Dit biedt ook kansen om de buitenruimte opnieuw te ontwerpen. - In sommige straten zijn er meerdere ruimteclaims, we moeten dan een afweging maken wat wel en niet past. 	<p>een geschikte locatie voor een onderstation rondom de Rijnhaven. Mogelijk is ook een tweede onderstation op Zuid nodig. Bij gebiedsontwikkelingen zoeken we integrale oplossingen voor de warmtevraag, die passen bij het stedelijk warmtesysteem. Hierbij houden we rekening met de huidige concessie-afspraken. We verwachten daarnaast een aantal hoofdafgiftepunten die zorgen dat woningen in de toekomst van warmte blijven voorzien. Een tijdige planning en gezamenlijke aanpak zijn dan ook cruciaal om deze objecten goed in te passen bij stedelijke ontwikkelingen. [...]</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de buitenruimte (of in pandig) vraag het onder andere plek voor warmteoverdrachtstations (WOS) en trafo's (elektriciteitsomzetstations). - Waar op Zuid de straat open moet voor onderhouds- en vervangingswerkzaamheden rollen we direct het warmtenet uit. Of we reserveren alvast ruimte in de ondergrond als het warmtenet niet direct kan worden aangelegd. Dit biedt ook kansen om de buitenruimte opnieuw te ontwerpen. - In sommige straten zijn er meerdere ruimteclaims, we moeten dan een integrale afweging maken wat waar wel en niet past. 	
38	<ul style="list-style-type: none"> - Het is vanwege de schaarse ruimte noodzakelijk anders om te gaan met het ruimtebeslag van de geparkeerde auto. Dit vraagt om maatwerk en een geleidelijke strategie. We zetten in op: beter gebruikmaken van bestaande parkeercapaciteit in de wijken, groter aanbod parkeervoorzieningen waar je kunt overstappen op openbaar vervoer of deelfervoer, en betaalbaar deelfervoer in buurt- en wijkhubs. Zo ontstaat er ruimte in smalle, versteende woonstraten 	<ul style="list-style-type: none"> - Het is vanwege de schaarse ruimte noodzakelijk anders om te gaan met het ruimtebeslag van de geparkeerde auto. Dit vraagt om maatwerk en een geleidelijke strategie. We zetten in op: beter gebruikmaken van bestaande parkeercapaciteit in de wijken, groter aanbod parkeervoorzieningen waar je kunt overstappen op openbaar vervoer of deelfervoer, en betaalbaar deelfervoer in buurt- en wijkhubs. Zo ontstaat er ruimte in smalle, versteende woonstraten en 	<p>'van ambtswege' irt vraagstuk Ahoy en collegeprioriteit Karremans</p> <p>Maasstad</p>

	<p>en pleinen. Deze ruimte kunnen we inzetten voor groen en water: parkjes, groene pleinen, waterpartijen en geveltuinen. Maar ook voor fietspaden, fietsparkeren en voetpaden. Daarbij kijken we naar de behoefte van verschillende doelgroepen.</p>	<p>pleinen. Deze ruimte kunnen we inzetten voor groen en water: parkjes, groene pleinen, waterpartijen en geveltuinen. Maar ook voor fietspaden, fietsparkeren en voetpaden. Daarbij kijken we naar de behoefte van verschillende doelgroepen. Bezoekers die willen parkeren, verleiden we om aan de rand van de stad te parkeren in P&R voorzieningen.</p>	
40	<p>Daarnaast hebben de Erasmus Universiteit, het Erasmus MC en de TU Delft een gezamenlijke agenda opgesteld. Hierin spreken zij de intentie uit om meer samen te werken. Ze beschrijven kansen voor de gezamenlijke ontwikkeling van gezondheidszorg, technologie en digitalisering van de haven. Dit kan leiden tot Convergence Schools en Academies, ook op Zuid.</p>	<p>Daarnaast hebben de Erasmus Universiteit, het Erasmus MC en de TU Delft een gezamenlijke agenda opgesteld. Hierin spreken zij de intentie uit om meer samen te werken. Ze beschrijven kansen voor de gezamenlijke ontwikkeling van gezondheidszorg, technologie en digitalisering van de haven. Dit moet leiden tot Convergence Schools en Academies, ook op Zuid. Van belang zijn goede, aantrekkelijke doorlopende leerlijnen, waar jongeren vanaf voortgezet onderwijs, via MBO naar HBO en universiteit kunnen doorstromen. Voldoende, zichtbare kansen voor jongeren door een meer gevarieerd aanbod, en verbeteringen in onderwijsinvesting en ov-bereikbaarheid.</p>	Manifestgroep
40	<p>We zetten in op het revitaliseren van de kern(winkel)gebieden zoals Keizerswaard en Plein 1953.</p> <p>Tussen IJsselmonde en Kralingen komt een nieuwe stadsbrug met ov-lijn.</p>	<p>We zetten in op het revitaliseren van de winkelgebieden zoals Boulevard Zuid en Plein 1953.</p> <p>Tussen IJsselmonde en Kralingen komt een nieuwe stadsbrug met hov-lijn.</p>	<p>‘van ambtswege’</p> <p>Bloemhof</p> <p>Redactioneel</p>
41	<p>Legenda bij de kaart</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kernwinkelgebieden - Frequentieverhoging en kwaliteitsslag OV 	<p>Legenda bij de kaart aanpassen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kern Winkelgebieden revitaliseren - Frequentieverhoging (o.a. PTT) en kwaliteitsslag OV 	<p>Redactie</p> <p>RET</p>
42	<ul style="list-style-type: none"> - Op termijn een nieuw metrostation Charloisse Poort in combinatie met P&R, ontsluiting van de Waalhaven, een hoogwaardige en frequente buslijn door de 	<p>Op termijn een nieuw metrostation Charloisse Poort in combinatie met P&R, ontsluiting van de Waalhaven, een hoogwaardige en</p>	<p>RET</p>

	<p>tuinsteden vanaf Heijplaat tot Ridderkerk en een doorgetrokken tramlijn 2; [...]</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een hoogwaardige busverbinding over een mogelijk te verlengen Willemsbrug voor een betere verbinding en positionering van het gebied Kop van Feijenoord; [...] - Daarnaast is een extra impuls nodig voor de kwaliteit van het ov-netwerk, zoals frequentieverhoging van de metro en verbetering van de ov-corridors voor tram en bus. De omgeving van de stations maken we aantrekkelijker en veiliger. Hiervoor ligt de focus in eerste instantie op treinstation Rotterdam-Zuid, en de metrostations Rijn- en Maashaven. 	<p>frequente buscorridor door de tuinsteden vanaf Heijplaat tot Ridderkerk en een doorgetrokken tramlijn 2; [...]</p> <p>Een hoogwaardige busverbinding over een mogelijk te verlengen Willemsbrug voor een betere verbinding en positionering van het gebied Kop van Feijenoord; [...]</p> <p>Daarnaast is een extra impuls nodig voor de kwaliteit van het ov-netwerk, zoals frequentieverhoging van de metro en verbetering van de ov-corridors voor tram en bus. Bestaande tramlijnen worden versneld conform besluitvorming vanuit het Plan Toekomstvast Tramnet en nader onderzocht op lokale belangen.</p> <p>De omgeving van de stations maken we aantrekkelijker en veiliger. Hiervoor ligt de focus in eerste instantie op treinstation Rotterdam-Zuid, en de metrostations Rijn- en Maashaven.</p>	
43	<p>Sturen op de juiste mix</p> <p>Voor een sterke economische structuur heb je een breed palet van bedrijven nodig, uit verschillende sectoren, van groot tot klein en in verschillende werklocaties. Daarvoor werken we aan een sterke profilering en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Zo mengen we werk en onderwijs met voorzieningen, plekken voor ontmoeting en een aantrekkelijke omgeving.</p>	<p>Sturen op de juiste mix</p> <p>Voor een sterke economische structuur heb je een breed palet van bedrijven nodig, uit verschillende sectoren, van groot tot klein en in verschillende werklocaties. Daarvoor werken we aan een sterke profilering en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Zo mengen we werk en onderwijs met voorzieningen, plekken voor ontmoeting en een aantrekkelijke omgeving. Cultuur kan daarbij als ontwikkelmotor worden ingezet.</p>	SKAR, Hart van Zuid, Cultuur&Campus Putselaan
43	<p>Werken in wijken; ruimte houden voor werken aan huis, wijkhubs en kleinschalige kantoorfuncties, retail en bedrijfsruimten.</p> <p>Stedelijke interactiemilieus: zoals Zuidplein en Lombardijen. Hier is meer sturing op het economisch programma nodig. Winkels concentreren we in de kernwinkelgebieden, zoals Slinge.</p>	<p>Werken in wijken; ruimte houden voor werken aan huis, wijkhubs en kleinschalige kantoorfuncties, retail, ateliers en bedrijfsruimten.</p> <p>Stedelijke interactiemilieus: zoals Zuidplein en Lombardijen. Hier is meer sturing op het economisch programma nodig. Winkels concentreren we in de winkelgebieden, zoals op de Slinge en Boulevard Zuid.</p>	SKAR Redactie Bloemhof

44	<p>- Stationsgebied Lombardijen</p> <p>In het Stationsgebied Lombardijen zit nu een groot zorgcluster en meerdere onderwijsfuncties.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gebied is goed bereikbaar met de trein, die bereikbaarheid gaan we beter benutten. Zo is er rond het station potentie om op lange termijn meer woon- en werkprogramma toe te voegen. - Investerings in de uitstraling en betere HOV-verbindingen 	<p>- Stationsgebied Lombardijen / IJsselmonde</p> <p>In het Stationsgebied zit nu een groot zorgcluster en meerdere onderwijsfuncties.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gebied is goed bereikbaar met de trein, die bereikbaarheid gaan we beter benutten. We zetten in op een goede P+R voorziening. Rond het station is potentie om op lange termijn meer woon- en werkprogramma toe te voegen. - Investerings in de uitstraling en betere HOV-verbindingen 	<p>Wijkraad Groot- en Oud-IJsselmonde</p> <p>Wijkraad Lombardijen en Maasstad</p>
46	<p>Grote gebiedsontwikkelingen dragen expliciet bij aan de kwaliteit en de woningvraag vanuit aangrenzende wijken. Bijvoorbeeld door woningen voor ouderen of voor mensen die een grotere of luxere woning willen toe te voegen. Passend aanbod in de wijk betekent enerzijds in bepaalde wijken kansen voor verdichting benutten, en anderzijds elders, in bestaande buurten meer diversiteit in het woningaanbod realiseren via (zorgvuldig bepaalde) verdunning.</p>	<p>Grote gebiedsontwikkelingen dragen expliciet bij aan de kwaliteit en de woningvraag vanuit aangrenzende wijken. Bijvoorbeeld door woningen voor ouderen of voor mensen op Zuid die een grotere of luxere woning willen toe te voegen. Door het toevoegen van dergelijk middensegment ontstaat doorstroming en ontstaat ruimte in het sociale segment, ook voor jongeren.</p>	NPRZ
46	<p>Toekomstbestendige woningvoorraad</p> <p>Een toekomstbestendige woning is een woning die bouw- en woontechnisch nog decennia mee kan. Waar het casco, de fundering, duurzaamheid en woon- en energiekwaliteit goed zijn. Voor oudere bestaande woningen betekent dit dat er vaak veel voor nodig is om de woningen toekomstbestendig te maken. Hier zijn woningeigenaren (particulier en corporaties) in de eerste plaats zelf aan zet. VvE's spelen ook een belangrijke rol. Het niet (goed) functioneren van de VvE vormt regelmatig een belangrijk struikelblok bij het verbeteren van de woning</p>	<p>Toekomstbestendige woningvoorraad</p> <p>Een toekomstbestendige woning is een woning die bouw- en woontechnisch nog decennia mee kan. Waar het casco, de fundering, duurzaamheid en woon- en energiekwaliteit goed zijn. Voor oudere bestaande woningen betekent dit dat er vaak veel voor nodig is om de woningen toekomstbestendig te maken. Hier zijn woningeigenaren (particulier en corporaties in eerste instantie zelf aan zet.</p> <p>Indien de woningvoorraad van zeer slechte kwaliteit is, niet toekomstbestendig en de kosten onevenredig hoog, hebben we als stad en corporaties de mogelijkheid om in te zetten op sloop. We gaan hier terughoudend mee om. Het niet (goed) functioneren</p>	NPRZ

		van de VvE vormt regelmatig een belangrijk struikelblok bij het verbeteren van de woning	
50	<p>Veel verschillende partijen (gemeente, corporaties en maatschappelijke instellingen) moeten er gezamenlijk voor zorgen dat de basis op orde is. Juist waar de leefbaarheid onder druk staat. Dit betekent bijvoorbeeld extra investeren in toegankelijke (sociale) voorzieningen op wijk- en buurtniveau. Denk aan ontmoetingsplekken voor diverse doelgroepen en specifiek voor de jeugd, basisscholen, gymzalen en eerstelijns zorgvoorzieningen. Scholen zijn het ankerpunt van de wijk: behoudt ze als sociaal maatschappelijke functie zoals ze van oudsher als pronkstuk van de wijk dienden.</p>	<p>Veel verschillende partijen (gemeente, corporaties en maatschappelijke instellingen) moeten er gezamenlijk voor zorgen dat de basis op orde is. Juist waar de leefbaarheid onder druk staat. Dit betekent bijvoorbeeld extra investeren in toegankelijke (sociale) voorzieningen op wijk- en buurtniveau. Er moet meer ruimte komen voor de gehele sociale infrastructuur, van kinderopvang, naschoolse activiteiten, jongerenwerk tot eerstelijns zorgvoorzieningen. Vanuit de huisvestingsplannen (onderwijs, sport, cultuur, welzijn en zorg) verbetert de gemeente de bestaande voorzieningen en maakt ze toegankelijker en toekomstbestendig, ook zetten we in op gedeeld gebruik. We werken bijvoorbeeld in IJsselmonde aan integrale kindcentra, waar alle kindvoorzieningen toegankelijk bij elkaar zitten in één gebouw.</p>	<p>Manifestgroep Woonstad Maasstad IK BEN WIJ Wijkraden Cultuur&Campus Putselaan</p>
51	<ul style="list-style-type: none"> - Meer aantrekkelijke, kwalitatieve ontmoetingsplekken voor oude en nieuwe bewoners, en ook specifiek voor de jeugd; initiatieven daartoe actief ondersteunen. - Een ontwikkelstrategie voor maatschappelijke voorzieningen en gemeentelijk vastgoed die bijdraagt aan huidige en toekomstige behoeftes in de wijk. 	<ul style="list-style-type: none"> - Meer aantrekkelijke, kwalitatieve ontmoetingsplekken voor oude en nieuwe bewoners, en ook specifiek voor de jeugd door o.a. Jongerenhubs, en zullen meer initiatieven daartoe actief ondersteunen. - Een ontwikkelstrategie voor maatschappelijke voorzieningen en gemeentelijk vastgoed als onderdeel van de wijkplannen die bijdraagt aan huidige en toekomstige behoeftes in de wijk. 	<p>IK BEN WIJ Wijkraden</p>
60	<p>Deze Koers maakt de keuzes duidelijk en geeft de prioriteit aan: wat komt eerst.</p> <p>Koers op Zuid werkt op verschillende manieren/schaalniveaus door. Zo weegt de Uitvoeringsstrategie van de Omgevingsvisie de fasering, uitvoering en financiering van projecten op stedelijke schaal/niveau af.</p>	<p>Deze Koers maakt de keuzes duidelijk en geeft de te verwachten volgtijdelijkheid van ontwikkelingen aan.</p> <p>Koers op Zuid werkt op verschillende manieren en schaalniveaus door. Zo geeft de Koers input aan het stadsbestuur, dat ieder jaar de gewenste fasering, uitvoering en financiering van projecten moet afwegen. Deze prioritering hangt samen met keuzes in de gehele stad en zal gemaakt worden in relatie tot de andere</p>	<p>Van ambtswege (Uitvoeringsstrategie Omgevings-visie)</p>

		ambities en gebiedsuitwerkingen uit de Omgevingsvisie en de in de begroting beschikbare middelen.	
65	Denk aan een gedegen programma voor werk en ontspanning, zeker ook gericht op de jeugd.	Denk aan een gedegen programma voor werk en ontspanning, maatschappelijke voorzieningen , zeker ook gericht op de jeugd.	Wijkraad Feijenoord
66	Kopje Fasering en prioritering in uitvoering We laten zien wat we nu (t/m 2026), straks (t/m 2030) en later (t/m 2040) denken te kunnen realiseren voortbouwend op wat al is bereikt of in voorbereiding is.	Kopje: Fasering We laten in de navolgende schema's zien hoe de gewenste ontwikkelingen vanuit het perspectief van de Koers op Zuid elkaar kunnen opvolgen , voortbouwend op wat al is bereikt of in voorbereiding is. Daarbij maken we onderscheid in nu (t/m 2026), straks (t/m 2030) en later vanaf 2030).	Van ambtswege (afgestemd met Uitvoeringsstrategie omgevingsvisie)
67	Tekst onder Faseringskaart Straks (2026-2030) Een nieuwe oost-west verbinding zorgt ervoor dat mensen makkelijker bij de voorzieningen zoals winkelcentra, werkplekken en stations, verspreid over Zuid, komen Tekst onder faseringskaart Later (na 2030) Na 2030 kunnen we de vruchten plukken van veel investeringen. Tegen die tijd zal de stadsbrug gerealiseerd zijn. De voorbereidingen voor ontwikkeling rond station Lombardijen en Slinge zijn dan gestart.	Faseringskaart Straks (2026-2030 en Later (na-2030) Een nieuwe, in stappen te realiseren oost-west verbinding zorgt ervoor dat mensen makkelijker bij de voorzieningen zoals winkelcentra, werkplekken en stations, verspreid over Zuid, komen Later (na-2030) Na 2030 kunnen we de vruchten plukken van veel investeringen. Tegen die tijd zal de stadsbrug met hov-verbinding gerealiseerd zijn. De ontwikkeling rond station Lombardijen en voorbereidingen voor ontwikkeling Slinge zijn dan gestart en de stap naar een hov-verbinding door de Tuinsteden is gezet.	Van ambtswege (i.v.m. tijdshorizon beter behapbaar)